

Van: alex.verhoeven@vvsg.be
Verzonden: maandag 7 oktober 2013 15:43
Aan: Veerle Solia
Onderwerp: VVSG - Milieumail - nr. 2013/5 (7 oktober 2013)

Milieumail

KORT NIEUWS

www.vvsg.be

Jaargang 2013 Nr. 5 • 7 oktober 2013

Lees dit e-zine op www.vvsg.be • stuur een bericht naar de redactie • schrijf in/uit

1. Geen milieuconvenant meer
2. Berging regenwater in publieke ruimte: meer doen met minder
3. Gemeentelijk rioolbeheer komt jaarlijks 356 miljoen tekort
4. Bereikt saneringsbijdrage op drinkwaterfactuur de riolen?
5. Meer regenwater vasthouden aan de bron met nieuwe gewestelijke stedenbouwkundige verordening
6. Meerlaagse waterveiligheid door 3 P's: protectie, preventie en paraatheid
7. Drinkwaterklant beter beschermd
8. Hoe voldoen aan de watertoets én de pesticidentoets?
9. Aanpak watergevoelige bouwgronden wordt verder uitgewerkt
10. Ondubbelzinnige opwarming klimaat: wat met wateroverlast?
11. Een hemelwaterplan als sluitstuk voor gemeentelijk waterbeleid
12. Light statuut voor grachten met een openbaar karakter
13. Grondige wijzigingen decreet integraal waterbeleid
14. Leidraad voor waterbeheerders in de maak en actualisatie van de Code van Goede Natuurpraktijk en de Code Goede Praktijk Bagger- en Ruimingsspecie
15. De bever is terug, hoe ermee omgaan?
16. Droge voeten in huis: waterrobuust bouwen
17. Vanaf 5 november: VVSG-ronde van Vlaanderen – actuele vraagstukken en de kunst om beleid te voeren met schaarse middelen
18. Maakt Natuurpunt in uw gemeente ondernemers warm voor elektrische mobiliteit?
19. VVSG helpt u op weg met het meerjarenplan
20. Op 10 minuten mee met de BBC voor minder dan 2 euro
21. Geen twijfel meer over intergemeentelijke sanctionerend ambtenaar
22. Wie bestuurt de VVSG?
23. Kalender

1. Geen milieuconvenant meer

De Vlaamse regering werkt niet langer aan een opvolger voor het milieuconvenant. Er was een **ontwerptekst** uitgewerkt, maar dat komt niet meer op de agenda van de Vlaamse regering. Dat liet het kabinet-Schauvliege de VVSG weten.

De Vlaamse regering blijft dus bij wat stoemelings in het **witboek interne staatshervorming** (D.38 p. 107 link) werd beslist : er komt geen milieuconvenant en de huidige 25 miljoen euro gaat grotendeels naar gemeentelijke riolen.

Minister Schauvliege had nochtans **aangekondigd** dat toch nog negen miljoen euro voor een nieuw milieuconvenant opzij werd gezet. We betreuren dat de Vlaamse regering niet te overtuigen viel dat er naast riolen nog andere milieuprioriteiten ondersteuning verdienden. Het **ontwerpconvenant** schoof zes beleidsprioriteiten naar voor waarbinnen gemeenten projecten konden indienen. Negen miljoen euro was al **in enveloppes per gemeente** verdeeld.

Tijdens de ontwerpfase **hamerde de VVSG erop** dat planning en rapportering zouden gebeuren volgens het BBC-stramien zoals in andere sectoren. Tevergeefs. Dat men het planlastdecreet niet wilde volgen, heeft zeker niet geholpen om het convenant goedgekeurd te krijgen.

Wat gebeurt er dan wel met het geld?

- Een deel van de middelen laat toe om **milieuhandhaving** meer op gewestelijk niveau te organiseren: de Vlaamse overheid staat voortaan in voor de planmatige controles (zie **conceptnota milieuhandhaving**).
- Het grootste deel gaat naar **gemeentelijke riolen**.
De verdeling over de gemeenten staat wel nog ter discussie: gemeenten willen de zekerheid over een bedrag per individuele gemeente behouden, zoals in het ontwerpconvenant het geval was.
- Tenslotte zou de subsidiëring van de **minawerkers** wél voortgezet worden na 2013.

VVSG-contact: info en reacties bij **Steven Verbanck**.

1. Berging regenwater in publieke ruimte: meer doen met minder

De wijziging van neerslagpatronen, de toenemende verharding en de daarmee toenemende kans op wateroverlast zijn een feit. Ook de toenemende schaarste aan middelen is een feit. Hoe kunnen we onze infrastructuur en publieke ruimte zo inrichten dat we op een efficiënte en effectieve manier het risico op wateroverlast aanvaardbaar houden. Belangrijke mogelijkheden zijn het multifunctioneel gebruik van ruimte: ruimte die bepaalde functies heeft (recreatie, natuur, pleinen, ...) zo inrichten dat ze tijdens extreme weersomstandigheden ook water kan bergen; water als ontwerpend element integreren in de publieke ruimte, Om de transitie te maken van het zuiver denken in technologische oplossingen naar geïntegreerde oplossingen wordt het kunst om ruimtelijk planners, ontwerpers, stedenbouwkundigen, landschapsarchitecten, deskundigen openbare werken, riool- en waterbeheerders en gebruikers van de publieke ruimte samen te laten zoeken naar oplossingen. U vindt inspirerende voorbeelden op <http://www.water-in-zicht.nl/>. De Nederlandse gemeente Nijmegen bijvoorbeeld maakte een Waterplan en slaagde erin geld te besparen door intensief in te zetten op het afkoppelen en vasthouden van hemelwater. Tijdens de studiedag '**Water in transitie**' op

22 oktober legt de gemeente Nijmegen uit hoe ze het waterplan omzet tot een watervisie en hoe ze hiervoor ook extra draagvlak creëert bij haar inwoners. Ook in Vlaanderen zijn er reeds tal van voorbeelden over hoe er creatief kan omgegaan worden met regenwater en waterveiligheid. De stad Eeklo licht haar beleid en vele mooie projecten (de Ecowijk Sogeta, afkoppelen in het Heldenpark, ...) toe. Er zijn meerdere werkgroepen waar u kan meedenken over dit thema (klimaatadaptatie en ontwerpend onderzoek, afkoppelen van regenwater: praktijkvoorbeelden uit Vlaanderen en Nederland, integraal waterbeleid op bedrijventerreinen,...). Tijdens de praktijkmarkt kan u ideeën sprokkelen over de integratie van water in het landschap en de publieke ruimte. Een korte beschrijving van de vele onderwerpen tijdens de praktijkmarkt vindt u [hier](#). Kortom : de studiedag 'Water in transitie' op 22 oktober in Antwerp Expo is een ideaal ontmoetingspunt voor stedenbouwkundigen, ruimtelijk planners en riool - en waterbeheerders om met elkaar ervaringen en ideeën uit te wisselen.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

2. Gemeentelijk rioolbeheer komt jaarlijks 356 miljoen tekort

De gemeenten in Vlaanderen komen jaarlijks 356 miljoen euro tekort om hun rioolnet in stand te houden en om de ontbrekende riolering aan te leggen. Dit geld is niet alleen nodig voor het wegwerken van stinkende grachten, het verbeteren van de waterkwaliteit en het vermijden van wateroverlast, maar ook voor het aanpakken van verzakkingen in een weg. Die laatste worden vaak net veroorzaakt door een lek in de riool waarlangs zand wegloopt. De gevolgen van een tekort aan middelen voor rioolbeheer zitten dus minder onder de grond dan men denkt. Een goed rioolbeheer heeft rechtstreekse impact op milieu, volksgezondheid en ook op mobiliteit en verkeersveiligheid. Het tekort van 356 miljoen euro per jaar werd berekend vanuit de veronderstelling dat alle gemeenten het maximale saneringstarief op de drinkwaterfactuur innen. Sociaaleconomisch gezien moet het maximale saneringstarief nog wat kunnen stijgen. De VVSG en [InterRio](#) vragen dit, maar hechten tegelijk belang aan de betaalbaarheid van de drinkwaterfactuur. Het financieringstekort kan nooit via de drinkwaterfactuur alleen opgelost worden. Daarom vragen de VVSG en InterRio dat de Vlaamse overheid een kader uitwerkt met vier financieringspijlers : eigen gemeentelijke middelen, saneringsbijdrage op de drinkwaterfactuur, bijdrage voor versnelde afvoer van regenwater, en Vlaamse middelen. Met zo een kader zouden alle gemeenten hun rioolbeheer op een realistische manier kunnen financieren. De wijziging aan het riolsubsidiebesluit waar tot voor kort aan gedacht werd was een te eenzijdige aanpassing die niet voldoende ingebed was in een volledige oplossing en die daardoor het financieringsprobleem voor de gemeenten alleen vergrootte.

De VMM ontwikkelde een financieringsmodel waarmee de gemeente kan berekenen welke middelen nodig zijn voor het onderhoud, de vervanging en de uitbouw van het rioleringsnet. Op de studiedag '[Water in transitie](#)' op 22 oktober kan u tijdens de werkgroep 'Financiering rioolbeheer' met de VMM bespreken hoe deze rekentool kan toegepast worden.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

3. Bereikt saneringsbijdrage op drinkwaterfactuur de riolen?

Als reactie op onze vraag naar een structurele oplossing (cf. supra) werpt de Vlaamse overheid op dat sommige gemeenten de saneringsinkomsten uit de drinkwaterfactuur nog niet helemaal besteden aan rioolbeheer. Men spreekt dan over 'oneigenlijk gebruik'. De VVSG en Interrio willen dit toch sterk nuanceren. Omwille van de grote nood aan investeringen en duurzaam onderhoud, en rekening houdend met het grote tekort aan middelen zullen alle gemeenten niet anders kunnen dan deze bijdragen aan te wenden voor rioolbeheer. Gezien de lange doorlooptijd van rioleringsprojecten moet ook het evenwicht tussen ontvangsten en uitgaven over meerdere jaren heen bekeken worden. Indien afzonderlijke gemeenten of rioolbeheerders middelen uit de saneringsbijdrage gedurende een langere periode niet zouden aanwenden voor rioolbeheer, dan pleiten we ervoor dat de toezichthouder een gesprek aangaat met deze individuele instanties. We herhalen de dringende nood aan structurele oplossingen met verschillende financiële pijlers, die het voor alle gemeenten mogelijk zouden maken om hun

rioolbeheer te financieren. De vragen over zogenaamd oneigenlijk gebruik van middelen gaan over het al dan niet anders aanwenden van de middelen die nu reeds beschikbaar zijn. De VVSG en Interrio zijn bereid deze te bespreken als onderdeel van de uitwerking van een volledig kader. Zij bieden echter in geen enkel opzicht een oplossing voor het tekort aan middelen (356 miljoen euro per jaar). Bij de berekening van dit tekort houdt men er immers geen rekening mee dat middelen oneigenlijk zouden worden aangewend.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

4. Meer regenwater vasthouden aan de bron met nieuwe gewestelijke stedenbouwkundige verordening

De gewestelijke stedenbouwkundige verordening regenwater werd gewijzigd en definitief goedgekeurd door de Vlaamse regering. Deze verordening legt de verplichtingen vast voor hergebruik van regenwater, infiltratie op eigen terrein en buffering met vertraagde lozing bij het bouwen, herbouwen en uitbreiden van constructies en verhardingen. De nieuwe verordening verplicht in veel meer situaties de combinatie van hergebruik en infiltratie van regenwater. Ook de opgelegde volumes werden verhoogd. Regenwater dat ter plaatse infiltreert moet niet meer geborgen en doorgevoerd worden in regenwaterleidingen, grachten en waterlopen en is dus de eerste stap om het risico op wateroverlast te verkleinen. Deze bronmaatregelen zullen het grootste effect hebben bij zomeronweders. Meer uitleg en de nieuwe verordening zelf vindt u [op de website van Ruimte Vlaanderen](#). Ruimte Vlaanderen en de CIW werken aan een technische toelichting bij de nieuwe verordening. De nieuwe regels zullen vermoedelijk van kracht worden op 1 januari 2014.

De gemeenten kunnen zich tijdens de studiedag '[Water in transitie](#)' op 22 oktober uitgebreid informeren over deze nieuwe regels en over hoe zij in de praktijk kunnen toegepast worden. Tijdens de werkgroep over de nieuwe gewestelijke stedenbouwkundige verordening worden theorie en praktijk aan elkaar gekoppeld. Tijdens de werkgroep over het afkoppelen van regenwater kan u aan de hand van mogelijke werkwijzen uit zowel Nederland als Vlaanderen leren en debatteren over hoe dit afkoppelbeleid in de praktijk vorm en draagvlak krijgt. Tijdens de praktijkmarkt kan u heel praktische informatie verzamelen over het vasthouden van regenwater (praktijkervaringen met waterdoorlatende bestratingen, water als ontwerpend element in projecten, water vasthouden in duurzame wijken, ...).

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

5. Meerlaagse waterveiligheid door 3 P's: protectie, preventie en paraatheid

Vlaanderen wordt steeds voller gebouwd. Meer dan een kwart van de Vlaamse ruimte is bebouwd en prognoses geven aan dat tegen 2050 30 tot 50% van de ruimte verhard zou worden. Tegelijkertijd voorspelt de klimaatverandering steeds heviger regenbuien. Hoe kunnen we ondanks deze invloeden met negatieve impact blijven zorgen voor minder overstromingen in Vlaanderen. Het concept van de meerlaagse waterveiligheid wil hier nieuwe inzichten voor leveren. Het doelt op een combinatie van maatregelen uit 3 sporen: protectie, preventie en paraatheid. Protectie zijn maatregelen die de kans op overstroming verkleinen (bouwen van extra berging, aanpassing doorvoer, ...). Preventie zijn maatregelen die de mogelijke schade verminderen daar waar er kans is op overstromingen (waterrobuust bouwen, bouwstop in overstromingsgebieden, ...). Paraatheid zijn de maatregelen die de schade trachten te verminderen op het moment dat een gebied onderloopt (voorspelling en waarschuwing, noodplanning, zelfredzaamheid, ...).

De VMM ontwikkelde een methodiek om in te schatten wat bij verschillende scenario's van verandering van landgebruik en klimaat de maatschappelijke risico's zijn van overstromingen. Wat is de kans op een overstroming en welke schade (zowel economisch als sociaal) kan hierbij verwacht worden. Via kosten-batenanalyses onderzoekt de methodiek in welke mate verschillende combinaties van maatregelen dit risico verminderen en tegen welke kost. Afhankelijk van de beleidskeuzes kan men dan zoeken naar de meest optimale mix van

maatregelen. De gemeenten zijn in dit verhaal een cruciale partner vanuit meerdere invalshoeken: verantwoordelijke voor de veiligheid in de publieke ruimte, inrichter en beheerder van de publieke ruimte, ruimtelijk planner, rioolbeheerder, beheerder van grachten en waterlopen, lokale draaischijf voor de noodplanning, overheid die beslist over vergunningen en plannen met impact op de watersystemen

De studiedag 'Water in transitie' op 22 oktober biedt tal van interessante inzichten voor al wie binnen de gemeente verantwoordelijkheid draagt voor de waterveiligheid. Tijdens de werkgroep 'meerlaagse waterveiligheid' krijgt u inzicht in deze nieuwe visie en methodiek. In de werkgroep paraatheid en noodplanning kan u mee bespreken hoe de werking van de veiligheidsdiensten en waterbeheerders best wordt afgestemd bij noodsituaties. Verder staat deze studiedag zowel in de plenaire sessie als in de werkgroepen en de praktijkmarkt bol van ideeën en praktijken over de verschillende maatregelen die gemeenten kunnen nemen uit de drie sporen.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

6. Drinkwaterklant beter beschermd

Een particulier kan van zijn drinkwater enkel nog worden afgesloten in duidelijk omschreven gevallen. Deze en andere decreetswijzigingen stemmen de beschermingsregeling voor drinkwaterklanten meer af op die van elektriciteit en aardgas.

Wanneer de drinkwatermaatschappij de toevoer wil afsluiten omdat de gebruiker een regeling voor 'tegensprekelijke overname' weigert, dan moet de watermaatschappij het dossier eerst sturen naar de Lokale Adviescommissie (LAC, opgericht in de schoot van de OCMW's). Die heeft voortaan dertig dagen om te beslissen (in plaats van vroeger veertien dagen).

De decreetswijzigingen zijn al in werking, er zijn wel nog een aantal uitvoeringsbesluiten op komst. Op 7 november organiseert de Vlaamse Milieumaatschappij op vraag van minister Schauvlieghe over de nieuwe beschermingsmaatregelen een infomoment in Gent, onder meer voor OCMW's.

Zie de volledige teksten: [Wijzigingsdecreet 19.07.2013](#), het [aangepast Drinkwaterdecreet](#), alsook het [aangepast decreet van 20.12.1996 tot regeling van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water](#). Dit laatste decreet heet voortaan 'Decreet tot regeling van de rol van de lokale adviescommissie in het kader van het recht op minimumlevering van elektriciteit, gas en water'.

VVSG-contact: [Nathalie Debast](#).

7. Hoe voldoen aan de watertoets én de pesticidentoets?

Gemeenten die initiatieven nemen voor de inrichting van de publieke ruimte krijgen zowel te maken met de watertoets als met de pesticidentoets. Het waterdoorlatend inrichten en het pesticidenvrij inrichten lijken niet per se makkelijk te verzoenen. Praktijkvoorbeelden over hoe dit wel kan, kan u bespreken in een werkgroep op de studiedag 'Water in transitie' op 22 oktober. Tijdens de praktijkmarkt op diezelfde studiedag kan u informatie inwinnen over de werking van waterdoorlatende bestratingen en over preventief onkruidbeheer.

Op 1 maart 2012 trad een aanpassing van de watertoets in werking. Ook de watertoets webtoepassing werd in 2012 aangepast. Zie meer info daarover [op de speciale website](#). Om kort op de bal te spelen werkt de CIW nu aan een evaluatie van deze vernieuwde watertoets.

Voor alle vergunningen, plannen en programma's die een effect kunnen hebben op het watersysteem, moet de overheid (dikwijls de gemeente) die de vergunning verleent of beslist over het plan of programma, de watertoets uitvoeren. Die watertoets moet ervoor zorgen dat onze verdere ruimtelijke ontwikkeling rekening houdt met het watersysteem en dat nieuwe ontwikkelingen geen nadelige effecten veroorzaken, noch op het watersysteem, noch op omliggende bestaande ontwikkelingen. De watertoets is dus eerder een preventief instrument.

Gemeenten werken reeds sinds 2004 aan de vermindering van het gebruik van pesticiden. Vanaf 2015 is het gebruik van pesticiden door openbare besturen verboden tenzij voor specifieke uitzonderingen na het doorlopen van een procedure. Vanaf dan geldt hetzelfde voor kinderopvang, scholen en zorgverstrekkende instellingen. Meer info vindt u op <http://www.zonderisgezonder.be/openbare-diensten>. De [leidraad pesticidentoets](#) is dan weer een hulp om door oordeelkundige aanleg en ontwerp van projecten het gebruik van pesticiden zoveel mogelijk te vermijden.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

8. Aanpak watergevoelige bouwgronden wordt verder uitgewerkt

De Vlaamse overheid werkt volop aan voorstellen tot aanpak van signaalgebieden die een hoge kans hebben om te overstromen. Signaalgebieden zijn nog niet ontwikkelde gebieden met harde bestemming (wonen, industrie, ...) in watergevoelige gebieden of gebieden van belang voor de waterberging. Ministers Schauvliege, Crevits en Muyters keurden op 28 juni 2013 een [omzendbrief](#) goed met richtlijnen voor de toepassing van de watertoets in signaalgebieden. Men bekijkt in eerste instantie voorstellen tot concrete aanpak van signaalgebieden die reeds werden goedgekeurd in de bekkenbesturen en die een hoge kans hebben om te overstromen. Mede op aandringen van de VVSG krijgen ook de gemeenten de kans om hun visie opnieuw mee te geven en te bespreken. De VVSG vraagt ook dat het flankerend beleid om de uiteindelijk gekozen aanpak te ondersteunen, tegelijkertijd met de verdere beslissingen wordt uitgewerkt. We stellen vast dat er inderdaad aan voorstellen wordt gewerkt. Meer info vindt u op www.signaalgebieden.be

Tijdens de praktijkmarkt op de studiedag '[Water in transitie](#)' op 22 oktober kan u bij Ruimte Vlaanderen informatie inwinnen over de nieuwe omzendbrief en de signaalgebieden.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

9. Ondubbelzinnige opwarming klimaat: wat met wateroverlast?

Het Internationaal Klimaatpanel (IPCC) stelt dat de opwarming van het klimaat ondubbelzinnig vast staat. Het IPCC is een wereldwijde samenwerking van wetenschappers die de wetenschappelijke basis leveren over de klimaatverandering.

Op 27 september 2013 werd [een samenvatting voor beleidsmakers](#) gepubliceerd. In deze samenvatting lezen we ook dat het verschil in neerslag tussen droge en natte regio's en tussen natte en droge seizoenen zal toenemen. Deze veranderingen in de globale watercyclus zullen niet uniform zijn.

Extreme neerslag zal tegen het einde van de eeuw zeer waarschijnlijk meer frequent en meer intens voorkomen in de meeste landmassa's in de middelste breedtegraden (dus ook België) en in de natte tropische regio's. Op basis van neerslagmetingen in Ukkel stelt men voor Vlaanderen in de laatste 20 jaar reeds een stijging van de extreme neerslag vast in de winter ([zie ...](#)).

Klimaatadaptatie is het aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. Onder meer door ontwerpend onderzoek kunnen we onze ruimte hiervoor op een veerkrachtige manier inrichten. U kan hierover met collega's van gedachten wisselen tijdens de studiedag '[Water in transitie](#)'. Ook kan u informatie inzamelen over de inrichting van duurzame wijken (De Vloei, Ecowijk Sogeta, ...) en hoe men in deze wijken rekening houdt met de veranderende waterhuishouding.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

10. Een hemelwaterplan als sluitstuk voor gemeentelijk waterbeleid

De CIW (coördinatiecommissie integraal waterbeleid) werkt aan een methodiek voor de

opmaak van een gemeentelijk hemelwaterplan. De **basismethodiek** die laagdrempelig moet zijn voor alle gemeenten werd door de CIW goedgekeurd. Nu werkt de CIW aan een methodiek voor een meer gedetailleerde uitwerking.

Het basis hemelwaterplan is een ruimtelijke visie op hoofdlijnen die de gemeente met haar partners ontwikkelt over waar men in de gemeente het regenwater kan vasthouden, bergen en uiteindelijk afvoeren. Hiervoor is er inzicht nodig in het fijnmazige stelsel van mogelijkheden om regenwater vast te houden: op privéterrein, in de publieke ruimte, in groenvoorzieningen, privégrachten, baangrachten, rwa-leidingen en kleine waterlopen die kunnen fungeren als een spons alvorens het water wordt afgevoerd via de grotere afwateringsassen.

Tijdens de studiedag '**Water in transitie**' op 22 oktober krijgt u inzicht in de basismethodiek en in de mogelijkheden voor de uitwerking van een meer gedetailleerd plan. Tijdens de praktijkmarkt kan u aan de hand van praktische voorbeelden bespreken wat do's and don't's zijn voor de aanleg of herinrichting van grachten.

VVSG-contact: **Christophe Claeys**, T 02 211 56 11.

11. Light statuut voor grachten met een openbaar karakter

Sommige privégrachten zijn voor het waterbeheer zo belangrijk dat het beter is dat een openbaar bestuur ze beheert, met name de gemeente. Maar de gebruikelijke doorgang van vijf meter langs de waterloop is daarbij soms een al te zware erfdienstbaarheid. Daarom pleitten verschillende overheidspartners ervoor om een 'light statuut' voor privégrachten met een openbaar karakter te creëren.

In het kader van de interne staatshervorming kijkt elke gemeente met de betrokken provincie in een bilateraal overleg of een verschuiving van de taakverdeling op de onbevaarbare waterlopen wenselijk is. Een tweede vraag op het bilateraal overleg tussen elke gemeente en de provincie is of de oud geklasseerde waterlopen worden opgewaardeerd tot een onbevaarbare waterloop of administratief worden afgeschaft. Dit bekijkt men opnieuw waterloop per waterloop. Tot slot kijkt men na of er privégrachten zijn die voor het waterbeheer van een gebied zo belangrijk zijn dat ze beter worden beheerd door een openbaar bestuur. Ook deze grachten kunnen herschaald worden tot een onbevaarbare waterloop. Hiermee ontstaat een erfdienstbaarheid van 5 meter langs de waterloop. Meerdere gemeenten zijn vragende partij dat men een alternatief statuut creëert waardoor privégrachten kunnen beheerd worden door de gemeente, maar met minder zware erfdienstbaarheden als gevolg, het zogenaamde 'light statuut voor grachten met een openbaar karakter'. Een eerste aanzet werd gecreëerd in het ontwerp verzameldecreet leefmilieu dat voor advies naar de minaraad en de SERV werd gestuurd (zie artikel 7 in het **ontwerp decreet**). De huidige tekst is echter vaag. Hoe worden rechten en plichten van zowel de gemeente als de particulieren ingevuld langs deze grachten? Kunnen ook andere dan louter privégrachten dit statuut krijgen? Men zou sommige van de oud geklasseerde waterlopen ook dit statuut willen geven. De Minaraad, SERV en SALV stellen deze vragen ook in hun **gezamenlijk advies**. Zolang er geen zicht is op de verdere mogelijkheden met dit nieuw statuut is het moeilijk voor gemeenten om definitieve keuzes te maken. De VVSG raadt de gemeenten aan om in het kader van het overleg 'interne staatshervorming' wel al te beslissen over die afwateringen waarvan men zeker is van het toekomstig statuut. Voor die afwateringen waar men nog niet zeker is van het toekomstig statuut (hetzij omdat de toekomstige functie van de leiding of de voorziene afwatering van het gebied nog niet gekend is, hetzij omdat het statuut zelf nog te onzeker is), bestaat de mogelijkheid om meer terughoudend te zijn. Dit kan door voorlopig het huidige statuut te behouden of door een principiële beslissing te nemen onder voorbehoud van verdere uitklaring. Als de verschillende beheerders over een bepaald stuk afwatering niet tot een consensus komen, dan blijft de huidige beheerssituatie voor dat stuk gelden.

Tijdens de studiedag '**Water in transitie**' kan u in werkgroepen het lokaal beheer van waterlopen en grachten mee bespreken. De stad Sint-Niklaas licht haar werkwijze toe en Watering De Dommelvallei legt in de praktijkmarkt uit hoe zij dankzij intensieve participatie tot een goed

waterbeheer komen. Ook de stand van zaken van het licht statuut voor grachten met een openbaar karakter komt aan bod. We bespreken tijdens deze werkgroep ook graag met u hoe uw gemeente dit graag ingevuld zou zien.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

12. Grondige wijzigingen decreet integraal waterbeleid

De structuren van het decreet integraal waterbeleid en de waterbeheerplannen worden herzien. Op 10 juli 2013 keurde het Vlaams parlement [de decreetswijziging](#) definitief goed (Staatsblad 1 oktober 2013).

De waterschappen worden als officiële structuren van het integraal waterbeleid afgeschaft. De waterschapssecretariaten worden geïntegreerd in de bekkensecretariaten. Wel krijgt het bekkenbureau voortaan de taak om thematisch en gebiedsgericht overleg te organiseren over specifieke (onder meer ook lokale) problemen met de rechtstreeks betrokken besturen. Het bekkenbestuur zal voortaan bestaan uit een algemene bekkenvergadering, een bekkenbureau en een bekkensecretariaat. Alle gemeenten uit het bekken zijn rechtstreeks vertegenwoordigd in de algemene bekkenvergadering.

De verschillende (deel)bekkenbeheerplannen worden in elkaar geschoven tot één plan: de stroomgebiedbeheerplannen. In de twee stroomgebiedbeheerplannen zullen wel bekkenspecifieke delen en grondwaterspecifieke delen opgenomen worden. De bekkenvoortgangsrapporten worden omgevormd tot jaarlijkse wateruitvoeringsprogramma's. Deze bevatten een voortgangsrapport van de maatregelen uit de stroomgebiedbeheerplannen.

De bekkensecretariaten zullen voorafgaand aan de eerste algemene bekkenvergadering de gemeenten uitnodigen voor een informatievergadering over de nieuwe bekkenstructuren. De bedoeling is ook om een toelichting te geven over de opmaak van de tweede generatie stroomgebiedbeheerplannen. Dit is ook voor de gemeenten van belang omdat in de oplijsting van alle mogelijke acties ook acties staan waar gemeenten initiatiefnemer zijn.

Op de praktijkmarkt van de studiedag '[Water in transitie](#)' kan u zien hoe de bekkens een rol kunnen spelen in integrale gebiedsgerichte waterprojecten.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

13. Leidraad voor waterbeheerders in de maak en actualisatie van de Code van Goede Natuurpraktijk en de Code Goede Praktijk Bagger- en Ruimingsspecie

De CIW wil werk maken van een leidraad voor waterbeheerders. Hierin wil men een overzicht geven van de voorwaarden die aan onderhoudswerken aan waterlopen worden opgelegd door de Code Goede Praktijk Bagger- en Ruimingsspecie en de Code van Goede Natuurpraktijk. Daarvoor worden nu deze beide codes geactualiseerd.

Meer informatie over de aanpassingen aan het deel waterlopen van de Code van Goede Natuurpraktijk kan u bekomen op de praktijkmarkt van de studiedag '[Water in transitie](#)'.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

14. De bever is terug, hoe ermee omgaan?

De bever is ook in Vlaanderen geleidelijk aan een opmars bezig. Dit betekent voor de water- en natuurbeheerders een extra motivatie maar in sommige gebieden ook een extra uitdaging. Het Agentschap Natuur en Bos werkt in samenwerking met de CIW en een wetenschappelijk begeleidingscomité (inclusief doelgroepen) aan een soortbeschermingsprogramma met zowel aandacht voor aspecten van soortbescherming als voor beheersaspecten.

Tijdens de studiedag 'Water in transitie' kan u op de praktijkmarkt terecht bij ANB met uw vragen over beheersaspecten rond de terugkomst van de bever en met vragen over de instandhoudingsdoelstellingen.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

15. Droge voeten in huis: waterrobuust bouwen

De eerste stap in waterveilig bouwen is het niet bouwen op waterzieke gronden. In het verleden werden gronden in risicovolle gebieden toch bebouwd. Bovendien wijzigen de weerspatronen en kunnen gronden die nu geen problemen hebben in de toekomst misschien wel problemen met wateroverlast krijgen. In Nederland en Engeland kiest men op sommige plaatsen al heel bewust voor 'waterwonen', namelijk wonen op het water. In uitvoering van het Vlaams plan klimaatadaptatie ondersteunt de Vlaamse overheid de Vlaamse architectenorganisatie NAV om samen met de bouwsector te anticiperen op het risico op overstromingen en om nieuwe concepten rond waterrobuust bouwen uit te werken.

Op de praktijkmarkt van de studiedag 'Water in transitie' kan u hierover met de NAV van gedachten wisselen.

VVSG-contact: [Christophe Claeys](#), T 02 211 56 11.

16. Vanaf 5 november: VVSG-ronde van Vlaanderen – actuele vraagstukken en de kunst om beleid te voeren met schaarse middelen

De avonden van de VVSG-ronde van Vlaanderen richten zich specifiek op mandatarissen. Centraal staan de keuzes die besturen maken in het komende meerjarenplan. Vele besturen staan immers voor moeilijke beslissingen om de uitgaven drastisch te verminderen of de inkomsten te verhogen, andere overwegen grondige herstructureringen. We nodigen u uit om over uw (ontwerp)keuze van gedachten te wisselen onder collega-bestuurders en geven handvatten om doordachte afwegingen te maken. Daarnaast spelen we ook in op actuele beleidsvraagstukken zoals de omgevingsvergunning, de invoering van de externe audit, de rol van OCMW-raadslid in individuele dossiers, de financiering van de ambtenarenpensioenen en de verbetering van het 'openbaar' vervoer in uw gemeente. Lees meer en schrijf nu in voor de avond in [Malle](#), [Leuven](#), [Roeselare](#), [Gent](#) en [Houthalen-Helchteren](#).

17. Maakt Natuurpunt in uw gemeente ondernemers warm voor elektrische mobiliteit?

De effecten van de klimaatverandering worden meer en meer zichtbaar in onze natuur. Daarom voegde Natuurpunt het thema 'klimaat' toe aan haar prioriteiten. In dit opzicht is de reductie van de CO₂-uitstoot essentieel. Daarbij is de overschakeling naar elektrisch rijden op groene stroom een belangrijke stap vooruit. Natuurpunt wil daarom zoveel mogelijk partijen informeren rond de mogelijkheden van elektrische mobiliteit. Ook de lokale horeca, detailhandel en ondernemingen van uw gemeente kunnen een rol spelen door bij te dragen aan een publiek netwerk van oplaadpunten langs de wegen in uw gemeente. Natuurpunt organiseert graag samen met uw gemeente een gratis infoavond voor de lokale bedrijven. Meer info via de website van Natuurpunt of petra.beeckx@natuurpunt.be.

18. VVSG helpt u op weg met het meerjarenplan

Bent u bezig met het opstellen van (een deel van) het meerjarenplan? Zijn er bepaalde zaken onduidelijk over wat moet, mag of kan? Wilt u wel eens een uitgewerkt voorbeeld van beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties zien? [Op de VVSG-website](#) vindt u twee voorbeelden waarbij telkens een beleidsdoelstelling werd uitgewerkt met actieplannen en acties. Daarnaast vindt u er een overzicht van de vereisten die het BBC-besluit oplegt aan beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties. Veel succes!

VVSG-contact: [Ben Gilot](#).

19. Op 10 minuten mee met de BBC voor minder dan 2 euro

De Vlaamse lokale besturen zijn momenteel volop bezig met de voorbereiding op de inwerkingtreding van de nieuwe beleids- en beheerscyclus (BBC) op 1 januari 2014. Nog al te veel wordt de BBC gezien als een zaak van enkelen. Niets is echter minder waar: de beleids- en beheerscyclus is een verhaal van en voor iedereen van het bestuur. Om de beleidskeuzes van het bestuur succesvol naar de praktijk te kunnen vertalen, is een doelgerichte samenwerking nodig. Het is dan ook van cruciaal belang dat alle medewerkers van het bestuur weten wát die beleids- en beheerscyclus precies is. 'Mee met de BBC. De beleids- en beheerscyclus voor iedereen' legt een moeilijke materie op een laagdrempelige en bondige manier uit. De publicatie wordt uitgegeven als brochure en verkocht in pakketten van 20 exemplaren tegen een uiterst voordelige prijs: per exemplaar betaalt u minder dan 2 euro! In slechts 10 minuten zult ook u mee zijn met de BBC! De brochure werd samengesteld door Bart Kaesemans in samenwerking met de VVSG en het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en uitgegeven door Uitgeverij Politeia. Zie over de BBC ook de [website](#) en [Twitter](#).

20. Geen twijfel meer over intergemeentelijke sanctionerend ambtenaar

Na lang wachten en aandringen verscheen op 23 september in het Staatsblad (Inforum-nrs. [276407](#) en [276309](#)) een wijziging aan een uitvoeringsbesluit bij de oude GAS-wet, dat voortaan alle obstakels voor het aanwijzen van een intergemeentelijke sanctionerend ambtenaar wegneemt. Dit is voor meer dan 70 Vlaamse gemeenten een grote opluchting na een aantal maanden van onzekerheid over hun samenwerking in het kader van de gemeentelijke administratieve sancties (GAS). De voorbije jaren oordeelden een aantal politierechters immers dat dergelijke samenwerking, in het bijzonder onder de structuur van een opdrachthoudende vereniging, geen wettelijke basis had. De VVSG drong de voorbije jaren meermaals aan bij de ministers van Binnenlandse Zaken om meer verduidelijking aan te brengen in het bestaande uitvoeringsbesluit van 2001. Het duurde toch nog tot in mei dit jaar vooraleer de federale ministerraad een wijziging aan het besluit van 2001 goedkeurde. De gemeenteraad kan nog steeds de gemeentesecretaris of een gemeentelijk ambtenaar aanwijzen om GAS-dossiers te behandelen, maar kan nu ook uitdrukkelijk een personeelslid van een samenwerkingsverband aanwijzen. Wanneer ook deze personen niet aangewezen worden, kan de gemeente nog steeds aan de provincieraad vragen om een provincieambtenaar voor te stellen. Houd er rekening mee dat er nog dit jaar een nieuw uitvoeringsbesluit zal verschijnen, dat nieuwe kwalificatie- en onafhankelijkheidsvoorwaarden voor de sanctionerend ambtenaren oplegt. Daarin worden ook overgangsmodaliteiten voorzien voor de bestaande sanctionerend ambtenaren. De nieuwe GAS-wet wordt van kracht op 1 januari 2014. De VVSG werkt momenteel mee aan een herwerkt model van algemene politieverordening, dat vanaf oktober beschikbaar zal zijn.

Een beknopt overzicht van de nieuwe GAS-wet vindt u in de VVSG-pocket 'De nieuwe Gemeentelijke Administratieve Sancties'. Deze biedt een stapsgewijze bespreking van de nieuwe wetgeving, praktische tips en stroomdiagrammen. Voorlopig is het nog wel wachten op de 14 uitvoeringsbesluiten.

Meer info op [VVSG-nieuws](#) en op de [VVSG-website](#). VVSG-contact: [Tom De Schepper](#).

21. Wie bestuurt de VVSG?

In juni 2013 duidde de algemene vergadering van de VVSG een nieuwe bestuursploeg aan, die vanaf juli aantrad. U vindt op de [website van de VVSG](#) welke lokale bestuurders zetelen in de Raad van Bestuur, het Directiecomité en het Directiecomité afdeling OCMW's.

22. Kalender

Voor komende evenementen over lokaal milieubeleid, zie de [VVSG-webKalender Omgevingsbeleid](#).

23. Vacatures

Vacatures altijd te vinden [op de VVSG-website](#).

24. Nieuwe wetgeving

(door Steven Verbanck, met dank aan [Inforum](#))

*Decreet 08.02.2013 houdende duurzaam **gebruik van pesticiden** in het Vlaamse Gewest, B.S., 22.02.2013, [Inforum 272087](#)

Uitgevoerd door:

*B.VI.Reg. 15.03.2013 tot wijziging van B.VI.Reg. 27.03.1985 houdende reglementering van de handelingen binnen de waterwingebieden en de beschermingszones en het B.VI.Reg. 27.03.1985 houdende reglementering van de handelingen die het grondwater kunnen verontreinigen, wat pesticidengebruik betreft, B.S., 05.04.2013, [Inforum 273164](#)

*B.VI.Reg. 15.03.2013 houdende nadere regels inzake duurzaam gebruik van pesticiden in het Vlaamse Gewest voor niet-land- en tuinbouwactiviteiten en de opmaak van het Vlaams Actieplan Duurzaam Pesticidengebruik, B.S., 18.04.2013, [Inforum 273348](#)

*M.B.(VI.) 03.04.2013 - Vaststelling van modelformulier voor aanvraag van een **bodemattest**, B.S., 18.04.2013, [Inforum 241266](#)

Vanaf 1 juni moet een nieuw formulier gebruikt worden om een bodemattest aan te vragen; dat formulier vindt u [op de website van de OVAM](#).

*M.B.(VI.) 28.05.2013 houdende vaststelling van nadere regels voor de subsidiëring van bepaalde werken, leveringen en diensten die in het Vlaamse Gewest door of op initiatief van lagere besturen of ermee gelijkgestelde rechtspersonen worden uitgevoerd, B.S., 28.06.2013, [Inforum 274867](#)

Dit is het zgn. **OVAM-subsidiebesluit**. Inwerkingtreding retroactief op dossiers ingediend vanaf 01.01.2013

*M.B.(fed.) 29.05.2013 houdende regeling van het landen en het opstijgen van **helikopters** buiten de luchtvaartterreinen, B.S., 04.07.2013, [Inforum 273614](#)

*Decreet 07.06.2013 tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van het Vlaams **Plattelandsfonds**, B.S., 04.07.2013, [Inforum 275010](#)

Uitgevoerd door:

*B.VI.Reg. 19.07.2013 tot uitvoering van het decreet 07.06.2013 tot vaststelling van de regels inzake de verdeling van het Vlaams **Plattelandsfonds**, B.S., 08.08.2013, [Inforum 275792](#)

*B.VI.Reg. 07.06.2013 tot wijziging van diverse besluiten inzake leefmilieu houdende omzetting van Europese richtlijnen en andere diverse wijzigingen, B.S., 10.09.2013, [Inforum 276253](#) (zgn. **Vlarem-trein 2012**) o.a. art. 161 wijzigt art. 5.32.2.2, § 2 Vlarem II: afwijking sluitingsuur dancing niet alleen in milieuvergunning maar ook in bijzondere voorwaarden klasse 3

*Wet 24.06.2013 betreffende de **gemeentelijke administratieve sancties**, B.S., 01.07.2013, [Inforum 273059](#)

*Decreet 28.06.2013 betreffende het landbouw- en visserijbeleid, B.S., 12.09.2013, [Inforum 275025](#)

Dit decreet heft o.a. op “voor zijn toepassing in het Vlaamse Gewest”: de Wet 02.04.1971 betreffende de bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke organismen, die de basis is voor het K.B. 19.11.1987 o.a. over de vier **te bestrijden schadelijke distelsoorten**.

*M.O.(VI.) 28.06.2013 nr. LNE/2013/1 - Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets voor de vrijwaring van het waterbergend vermogen in **signaalgebieden**, B.S., 04.10.2013, [Inforum 275048](#)

*Resolutie VI.Parl. 03.07.2013 betreffende het ontwikkelen van een gecoördineerde aanpak voor **parken en groene ruimten** in de centrumsteden, *Parl.St.*, VI.Parl., 2012-2013, [nr. 2073/3](#)

*Decreet 12.07.2013 tot wijziging van het Bosdecreet 13.06.1990 (...) en het Veldwetboek 07.10.1886 (...) wat betreft het verminderen van de minimumafstand tussen **bossen** en vuur tot 25 meter, B.S., 09.08.2013, [Inforum 275821](#)

Wijzigd art. 99 Bosdecreet en art. 89, 8° Veldwetboek. Dit decreet werd ingediend, behandeld en goedgekeurd in parlement op één dag tijd, en trad inwerking op dag van goedkeuring in parlement, terwijl eht pas een maand later gepubliceerd werd.

*Decreet 19.07.2013 tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet 18.07.2003 betreffende het **integraal waterbeleid**, B.S., 01.10.2013, [Inforum 276512](#)

*B.VI.Reg. 19.07.2013 tot wijziging van B.VI.Reg. 06.02.1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (Vlarem I) en van B.VI.Reg. 01.03.2013 inzake de nadere regels van de **project-m.e.r.-screening**, B.S., 16.08.2013, [Inforum 275902](#)

*B.VI.Reg. 19.07.2013 tot regeling van de informatie-, preventie-, inperkings- en herstelplicht inzake **milieuschade**, het verzoek om maatregelen en de beroepsprocedure, B.S., 16.08.2013, [Inforum 275903](#)

*Besluit van de administrateur-generaal van de OVAM 19.07.2013 - Vaststelling van het modelformulier voor de aanvraag van **cofinanciering** van bodemsanering, B.S., 12.08.2013 (bij uittreksel), [Inforum 275847](#) (verwijzing naar www.ovam.be/cofinanciering)

*M.B.(VI.) 23.08.2013 houdende vaststelling van het **subsiëeringsprogramma** voor gemeentelijke **rioleringen**, KWZI's en individuele waterzuiveringsinstallaties, voor het **eerste kwartaalprogramma 2014**, B.S., 11.09.2013, [Inforum 203308](#)

Dit besluit legt het subsidiëeringsprogramma voor gemeentelijke riolen, KWZI's en individuele waterzuiveringsinstallaties vast. (bijlage met projecten niet gepubliceerd in Staatsblad). De gemeenten krijgen het subsidiëeringsprogramma toegestuurd door VMM. De voorontwerpdossiers moeten uiterlijk 9 maanden na deze bekendmaking worden ingediend bij de VMM.

[Vorige nummers van de MILIEUMAIL.](#)

Lees ook onze gespecialiseerde ezines [Mobimail](#) (mobiliteit) en [ROnet](#) (ruimtelijke ordening). Overname kan mits bronvermelding “MILIEUMAIL”

© VVSG • Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten vzw, Paviljoenstraat 9, 1030 Brussel • Auteurs: Alex Verhoeven, Christof Delatter, Christophe Claeys, Lieselot Decalf, Piet Coopman, Steven Verbanck • Redactie: alex.verhoeven@vvsg.be

